NORAKSTS
Lieta Nr. C27204803
AA 43-1101-07/10

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2007.gada 16.janvārī

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesnese referente R.Vīduša,
tiesneši S.Gintere un E.Puriņš,

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz *J.O.* sūdzību (pieteikumu) par Iekšlietu ministrijas 2003.gada 29.augusta lēmuma Nr.1/33-1325 atcelšanu un jauna administratīvā akta izdošanu, sakarā ar Iekšlietu ministrijas apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2005.gada 27.janvāra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] 1975.gada 25.septembrī *J.O.* sāka strādāt Rēzeknes pilsētas profesionālās ugunsdzēsības daļā. 1983.gadā ugunsdzēsības dienests Rēzeknē tika reorganizēts – tas tika pārveidots par militarizētu ugunsdzēsības dienestu. *J.O.* turpināja strādāt ugunsdzēsības dienestā līdz 2002.gada 27.decembrim, kad sakarā ar likumā „Par ugunsdrošību" 21.panta 3.punktā noteiktā vecuma sasniegšanu tika atbrīvots no darba.

[2] Ar Iekšlietu ministrijas Finanšu un īpašuma departamenta Sociālās nodrošināšanas nodaļas vadītāja 2002.gada 24.decembra slēdzienu Nr.3/4-3-14691 noteikts, ka *J.O.* pavisam pensijas aprēķinā ieskaitāmi 21 gads seši mēneši 13 dienas, un izdienas pensija piešķirta no 2002.gada 28.decembra.

2002.gada 24.decembrī Iekšlietu ministrijas Finanšu un īpašuma departamenta direktors apstiprinājis minēto slēdzienu.

[2.2] Iekšlietu ministrijas Finanšu un īpašuma departamenta direktora 2002.gada 24.decembrī apstiprināto Iekšlietu ministrijas Finanšu un īpašuma departamenta Sociālās nodrošināšanas nodaļas vadītāja slēdzienu Nr.3/4-3-14691 *J.O.* apstrīdēja Iekšlietu ministrijā.

[2.3] Ar iekšlietu ministra 2003.gada 14.janvāra lēmumu Nr.1/33-16-21-0 *J.O.* atteica grozīt izdienas pensijā aprēķināto izdienas stāžu. Lēmumā norādīts, ka saskaņā ar likuma „Par izdienas pensijām Iekšlietu ministrijas sistēmas darbiniekiem ar speciālajām dienesta pakāpēm" (turpmāk – likums „Par izdienas pensijām") 3.pantu *J.O.* izdienas stāža, kas dod tiesības uz izdienas pensiju, ieskaitīts dienests padomju armijā, proti, divi gadi un desmit dienas, un dienests Iekšlietu ministrijas sistēmā, proti, 19 gadi seši mēneši trīs dienas. Minētā likuma 3.panta 11.daļa attiecas uz 1994.gada reorganizāciju

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

Ugunsdzēsības un glābšanas dienestā saskaņā ar 1994.gada 15.decembra likumu „Grozījumi likumā „Par ugunsdrošību”", kuram nav atpakaļejoša spēka.

Par minēto lēmumu *J.O.* iesniedza sūdzību Valsts cilvēktiesību birojam.

[2.4] 2003.gada 18.jūlijā Valsts cilvēktiesību birojs vērsās Iekšlietu ministrijā, lūdzot atkārtoti izskatīt jautājumu par profesionālajā ugunsdzēsības dienestā nostrādātā laika ieskaitīšanu *J.O.* izdienas stāžā.

Izskatot *J.O.* Valsts cilvēktiesību birojā iesniegto sūdzību, ar Iekšlietu ministrijas 2003.gada 29.augusta lēmumu Nr.1/33-1325 atteikts ieskaitīt *J.O.* izdienas stāžā Rēzeknes pilsētas profesionālajā ugunsdzēsības daļā nostrādāto laiku no 1975.gada 25.septembra līdz 1983.gada 24.jūnijam.

[3] 2003.gada 17.septembrī Rīgas pilsētas Centra rajona tiesā saņemta *J.O.* sūdzība (pieteikums) (ar papildinājumiem, kas Administratīvajā rajona tiesā saņemti 2005.gada 17.janvārī), kurā lūgts:

1) atcelt Iekšlietu ministrijas 2003.gada 29.augusta lēmumu Nr.1/33-1325;

2) uzlikt par pienākumu Iekšlietu ministrijai ieskaitīt viņa izdienas stāžā Rēzeknes pilsētas profesionālajā ugunsdzēsības daļā nostrādāto laiku no 1975.gada 25.septembra līdz 1983.gada 24.jūnijam un pārrēķināt izdienas pensiju;

3) atcelt Iekšlietu ministrijas 2002.gada 24.decembra lēmumu Nr.3/4-3-14691.

Pieteicējs pieteikumā norādījis, ka likuma „Par izdienas pensijām Iekšlietu ministrijas sistēmas darbiniekiem ar speciālajām dienesta pakāpēm” 3.panta 11.punkts nav tulkojams tā, ka tas attiecas tikai uz 1994.gadā veikto Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta reformu. Nav pamatota sašaurināta minētās tiesību normas tulkošana un atteikšanās ieskaitīt izdienas stāžā profesionālajā ugunsdzēsības dienestā nostrādāto laiku darbiniekiem, kuriem reforma notika jau 1983.gadā. Šāds tulkojums neatbilst tiesību normām un ir pretrunā ar Ministru kabineta 1995.gada 13.jūnija noteikumu Nr.154 „Administratīvo aktu procesa noteikumi” 23.punktu un Latvijas Republikas Satversmes 91.pantu. Ir pārkāpts vienlīdzības princips. Gan Satversmei, gan Starptautiskajam paktam par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām ir augstāks juridiskais spēks nekā likumam „Par izdienas pensijām Iekšlietu ministrijas sistēmas darbiniekiem ar speciālajām dienesta pakāpēm”.

[4] Ar Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas 2004.gada 18.marta lēmumu administratīvā lieta nosūtīta izskatīšanai Administratīvajai rajona tiesai.

[5] Ar Administratīvās rajona tiesas 2005.gada 27.janvāra spriedumu apmierināts *J.O.* pieteikums, atcelts Iekšlietu ministrijas 2003.gada 29.augusta lēmums Nr.1/33-1325 un uzlikts par pienākumu Iekšlietu ministrijai 30 dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas pieņemt lēmumu ieskaitīt *J.O.* izdienas stāžā Rēzeknes pilsētas profesionālajā ugunsdzēsības daļā nostrādāto laiku no 1975.gada 25.septembra līdz 1983.gada 24.jūnijam, pārrēķinot izdienas pensiju.

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

Tiesa atzina:

[5.1] Iekšlietu ministrijas 2003.gada 29.augusta lēmums Nr.1/33-1325 ir administratīvais akts, kas ietver sevī arī pārējos – zemāko Iekšlietu ministrijas amatpersonu lēmumus un ir pārsūdzams tiesā;

[5.2] likuma „Par izdienas pensijām Iekšlietu ministrijas sistēmas darbiniekiem ar speciālajām dienesta pakāpēm" 3.panta 11.punktā ietvertās tiesību normas mērķis ir apvienot izdienas stāžā gan profesionālās ugunsdzēsības dienestā nostrādāto laiku bez speciālas dienesta pakāpes, gan dienesta laiku pēc šīs struktūrvienības izveidošanas (reorganizēšanas) par militāru ugunsdzēsības dienestu, saņemot speciālo dienesta pakāpi, nešķirojot pēc struktūrvienības reorganizācijas gada;

[5.3] dienesta pakāpes iegūšanas laiku nevar uzskatīt par objektīvu, pamatotu iemeslu, kas varētu attaisnot atšķirīgu attieksmi pret līdzīgos apstākļos dienējošiem darbiniekiem, nosakot tiem izdienas stāžu. Līdz ar to tiesa secināja, ka atbildētājs, sašaurināti tulkojot tiesību normas jēdzienu „reorganizācija" un sadalot to pirms 1990. un pēc 1990.gada, nav ievērojis vienlīdzības principu, tādējādi nepamatoti radījis atšķirīgu attieksmi pret Iekšlietu ministrijas sistēmas darbiniekiem ar speciālajām dienesta pakāpēm, kuri atrodas līdzīgos (salīdzināmos) apstākļos.

[6] Par Administratīvās rajona tiesas 2005.gada 27.janvāra spriedumu apelācijas sūdzību iesniegusi Iekšlietu ministrija.

Apelācijas sūdzībā norādīts:

[6.1] likuma „Par izdienas pensijām" 3.panta 11.punkta nosacījumi, aprēķinot *J.O.* izdienas stāžu, nav piemērojami;

[6.2] atbilstoši tiesiskās noteiktības principam tiesību akti ir vērsti uz nākotnes tiesisko attiecību noregulējumu, līdz ar to 1994.gada 15.decembra likumam „Grozījumi likumā „Par ugunsdrošību"" nav atpakaļejošs spēks un šajā likumā ietverto nosacījumu nevar attiecināt uz 1983.gadā Rēzeknes pilsētas profesionālajā ugunsdzēsības dienestā notikušo reorganizāciju;

[6.3] gan likumā „Par ugunsdrošību", gan likumā „Par izdienas pensijām" likumdevējs precīzi nosauc departamentu (dienestu) un reorganizāciju tā struktūrvienībās, tādējādi nav pamata attiecināt reorganizāciju uz citām iestādēm (padomju laika Iekšlietu ministrijas Ugunsdzēsības pārvaldi).

[7] Par Iekšlietu ministrijas apelācijas sūdzību *J.O.* iesniedzis paskaidrojumus, kuros norādīts, ka pieteicējs uztur pieteikumu pilnā apjomā un Iekšlietu ministrijas iesniegto apelācijas sūdzību neatzīst.

[8] Ar Administratīvās apgabaltiesas 2006.gada 15.maija spriedumu atzīts par nepamatotu un noraidīts *J.O.* pieteikums par Iekšlietu ministrijas 2003.gada 29.augusta lēmuma Nr.1/33-1325 atcelšanu un pienākuma uzdošanu Iekšlietu ministrijai veikt izdienas pensijas pārrēķinu.

Izskatot pieteicēja kasācijas sūdzību, Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments ar 2006.gada 13.novembra spriedumu Administratīvās apgabaltiesas 2006.gada 15.maija spriedumu atcēla un lietu

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

nosūtīja jaunai izskatīšanai Administratīvajai apgabaltiesai. Senāts spriedumā atzina:

[8.1] apgabaltiesas veiktā tiesību normas vēsturiskā un sistēmiskā interpretācija vispārīgi nav nepareiza un nav neatbilstoša tiesību sistēmai, tomēr, izmantojot tikai šīs interpretācijas metodes, apgabaltiesa minēto tiesību normu ir iztulkojusi sašaurināti, līdz ar to nesasniedzot lietderīgāko un taisnīgāko rezultātu;

[8.2] no likuma „Par izdienas pensijām" izriet, ka viena no profesijām, kurā nodarbinātām personām ir tiesības uz izdienas pensiju, ir ugunsdzēsības dienesta darbinieki, tostarp, ugunsdzēsēji. Tādējādi likumdevējs ir atzinis, ka ugunsdzēsēja darbs ir tāds, kuru veicot ilgāku laika periodu, personai var zust profesionālā darba iemaņas vai tas var radīt sociālu bīstamību;

[8.3] likuma „Par izdienas pensijām" 3. panta 11. punkts jāinterpretē, ievērojot Satversmes 91. pantu, taču apgabaltiesa, spriedumā vispār nevērtējot šo aspektu, uzskatījusi, ka nav pamata runāt par vienlīdzības principa pārkāpumu;

[8.4] no likuma „Par izdienas pensijām" 3. pantā minētā var secināt likumdevēja gribu neierobežot izdienas stāžā ieskaitāmos periodus tikai ar noteiktā darbā, profesijā nostrādāto laiku, turklāt var tikt ņemts vērā arī personas darba tiesisko attiecību, ne tikai dienesta ietvaros veikts darbs. Tādējādi, nosakot tiesības uz izdienas pensiju ugunsdzēsējam, jāņem vērā viss tieši šajā profesijā nostrādātais laiks;

[8.5] no likuma „Par izdienas pensijām" arī neizriet, ka izdienas stāžā nav ieskaitāms laiks, kas attiecīgajos darbos, profesijās nostrādāts līdz Latvijas Republikas neatkarības atjaunošanai un Latvijas Republikas ugunsdzēsības dienestu izveidošanai;

[8.6] Rēzeknes nodaļa, kurā bija nodarbināts pieteicējs un kura 1983. gadā tika izveidota, reorganizējot Rēzeknes profesionālo ugunsdzēsēju vienību, ir iekļauta Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta sastāvā, turklāt likuma „Par izdienas pensijām" 3. panta 11. punktā tiešā tekstā nav minēts, ka tas attiecas tikai uz 1994. gadā veikto reorganizāciju, izslēdzot šā dienesta citas reorganizācijas.

[9] Pieteicējs (lietas 150.lp) ir devis piekrišanu lietas izskatīšanai rakstveida procesā. Ņemot vērā lietas apstākļus un lietas materiālu kopumu, Administratīvā apgabaltiesa lietu skata rakstveida procesā saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 114.pantu.

Motīvu daļa

[10] Pārbaudījusi lietas materiālus, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka apelācijas sūdzība ir nepamatota, bet pieteikums ir apmierināms.

[11] *J.O.* izdienas pensija (un pensijas aprēķinā ieskaitāmais stāžs) noteikta ar 2002.gada 24.decembra lēmumu (slēdzienu) Nr.3/4-3-14691. Šo lēmumu pieteicējs 2002.gada 28.decembrī apstrīdēja Iekšlietu ministrijā, par ko

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

2003.gada 14.janvārī tika pieņemts lēmums Nr.1/33-16-21-0, atsakot grozīt izdienas stāžu (lietas 6.lp.). Apgabaltiesa atzīst, ka Iekšlietu ministrijas 2003.gada 14.janvāra lēmumu, kurš bija uzskatāms par administratīvā akta galīgo noformējumu, *J.O.* bija tiesības pārsūdzēt tiesā. *J.O.* sakarā ar šo lēmumu vērsās ar sūdzību Valsts cilvēktiesību birojā, nevis tiesā. Tomēr no lietas materiāliem ir redzams, ka Iekšlietu ministrija, saņemot Valsts Cilvēktiesību biroja vēstuli, ir atkārtoti pēc būtības izskatījusi jautājumu par *J.O.* izdienas pensijas piešķiršanas sakarā pieņemto lēmumu pamatotību. Tādējādi ir pamats atzīt, ka administratīvais akts (ar kuru ir nodibinātas konkrētas tiesiskās attiecības) par izdienas pensijas piešķiršanu *J.O.* savu galīgo noformējumu ir ieguvis ar Iekšlietu ministrijas 2003.gada 29.augusta lēmuma Nr.1/33-1325 pieņemšanu, līdz ar to ir jāvērtē prasījums par šā lēmuma atcelšanu un jauna administratīvā akta izdošanu, ieskaitot pieteicēja izdienas stāžā laika periodu, par kuru lietā ir strīds.

[12] Lietā nav strīda par turpmāk minētajiem faktiskajiem apstākļiem.

1975.gada 25.septembrī *J.O.* pieņemts darbā Iekšlietu ministrijas Rēzeknes pilsētas profesionālajā ugunsdzēsības daļā par ugunsdzēsēju (lietas 14.lp.).

1978.gada 20.maijā *J.O.* pārcelts komandiera amatā tajā pašā ugunsdzēsības daļā (lietas 14.lp.).

1983.gada 25.februārī atbilstoši PSRS Ministru Padomes rīkojumam Nr.345-pc profesionālās ugunsdzēsības dienests Rēzeknē tika reorganizēts par militarizētu ugunsdzēsības dienestu. 1983.gada 30.jūnijā ar Iekšlietu ministrijas Ugunsdzēsības pārvaldes pavēli Nr.357p/s *J.O.* piešķirta pirmā speciālā dienesta pakāpe (ugd ierindnieks).

1983.gada 1.jūlijā pieteicēja darba grāmatiņā veikts ieraksts par viņa atbrīvošanu no darba sakarā ar pārcelšanu dienestā Iekšlietu ministrijā. Turklāt 1983.gada 24.jūnijā darba grāmatiņā veikts ieraksts par *J.O.* pieņemšanu dienestā iekšlietu iestādēs (lietas 14.lp.).

Lietā ir strīds par to, vai Rēzeknes pilsētas profesionālajā ugunsdzēsības daļā nostrādātais laiks (no 1975.gada 25.septembra līdz 1983.gada 23.jūnijam) ieskaitāms pieteicēja izdienas stāžā.

[13] Saskaņā ar likuma „Par izdienas pensijām Iekšlietu ministrijas sistēmas darbiniekiem ar speciālajām dienesta pakāpēm” (*kurš stājās spēkā ar 1998.gada 30.aprīli*) 3.panta 1.punktu izdienas stāžā, kas dod tiesības uz izdienas pensiju, ieskaita izdienu – laiku, ko darbinieks nodienējis Iekšlietu sistēmas iestādēs. Savukārt atbilstoši 3.panta 11.punktam izdienas stāžā ieskaita laiku Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta profesionālā ugunsdzēsības dienesta ierindas un komandējošā sastāva amatos bez speciālajām dienesta pakāpēm, ja pēc šā dienesta struktūrvienību reorganizācijas un izveidošanas attiecīgajām personām piešķirtas speciālās dienesta pakāpes. Lietā ir strīds, vai šī norma attiecas arī uz reorganizāciju, kas veikta 1983.gadā.

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

[14] Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments šajā lietā jau izdarījis secinājumus attiecībā uz pastāvošo tiesiska rakstura strīdu (skat. iepriekš [8]). Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 350.panta pirmo daļu tiesību normu interpretācija (tulkojums), kas izteikta kasācijas instances tiesas spriedumā, ir obligāta tiesai, kura šo lietu izskata no jauna.

Senāts vairāku apsvērumu dēļ atzinis, ka likuma „Par izdienas pensijām Iekšlietu ministrijas sistēmas darbiniekiem ar speciālajām dienesta pakāpēm" 3.panta 11.punkta sašaurināta interpretācija kopsakarā ar normām tikai par Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta 1994.gadā notikušo reorganizāciju nesasniedz lietderīgāko un taisnīgāko rezultātu. Kā norādīts Senāta spriedumā [12] izdienas pensiju var raksturot kā valsts noteiktu īpašu sociālu garantiju, saistot to ar noteiktu profesiju, darbu, kurā persona bijusi nodarbināta. Likumdevējs atzinis, ka līdztekus citiem darbiem vai profesijām arī ugunsdzēsēja darbs ir tāds, kuru veicot ilgāku laika periodu, personai var zust profesionālā darba iemaņas vai tas var radīt sociālu bīstamību. Tāpat spriedumā norādīts, ka jāvērtē, vai likumdevēja griba patiešām ir bijusi izslēgt likuma „Par izdienas pensijām Iekšlietu ministrijas sistēmas darbiniekiem ar speciālajām dienesta pakāpēm" 3.panta 11.punkta piemērošanu attiecībā uz profesionālajām ugunsdzēsības daļām līdz Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta izveidošanai. Šajā sakarā Senāts uzskatījis par būtisku interpretēt minēto normu, ievērojot Latvijas Republikas Satversmes 91.pantu (vienlīdzības princips) un ņemot vērā izdienas pensiju noteikšanas mērķi un būtību. Jāņem vērā, ka likuma „Par izdienas pensijām" 3.pantā noteiktais, ka noteiktos gadījumos izdienas stāžā ieskaita ne tikai dienesta periodus, bet arī citās iestādēs, uzņēmumos un organizācijās nostrādātā laika daļu (3.panta 7. un 10.punkts), kas liecina, ka likumdevēja griba nav bijusi ierobežot izdienas stāžā ieskaitāmos periodus tikai ar noteiktā darbā, profesijā nostrādāto laiku, turklāt var tikt ņemts vērā arī personas darba tiesisko attiecību, ne tikai dienesta ietvaros veikts darbs. Tādējādi, nosakot tiesības uz izdienas pensiju ugunsdzēsējiem, jāņem vērā viss tieši šajā profesijā nostrādātais laiks. Turklāt no likuma „Par izdienas pensijām" neizriet, ka izdienas stāžā nav ieskaitāms laiks, kas attiecīgajos darbos un profesijās nostrādāts līdz Latvijas Republikas neatkarības atjaunošanai un Latvijas Republikas ugunsdzēsības dienestu izveidošanai. Bez tam jāņem vērā, ka, risinot jautājumu par ugunsdzēsības dienesta reorganizāciju, Latvijas Republikas Ministru Padome norādījusi, ka, piemēram, Rēzeknē šāda struktūrvienība jau ir izveidota (iekļauta Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu sastāvā 1983.gadā), savukārt likuma norma, par kuras piemērošanu ir strīds, tiešā tekstā nenorāda tieši uz 1994.gadā notikušo reorganizāciju.

[15] 2006.gada 4.janvārī Satversmes tiesa spriedumā lietā Nr.2006-13-0103 „Par Ministru kabineta 2000.gada 15.augusta noteikumu Nr.272 "Grozījumi Militārpersonu izdienas pensiju likumā" 3.punkta, 2000.gada 30.novembra likuma "Grozījumi Militārpersonu izdienas pensiju likumā" 3.panta un 2006.gada 25.maija likuma "Grozījums Militārpersonu izdienas pensiju likumā" atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 91.panta pirmajam teikumam un 109.pantam" ir skaidrojusi izdienas pensiju mērķi un vērtējusi

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

izdienas pensiju noteikšanas principus kopsakarā ar Satversmes 91.pantu. Satversmes tiesa, tāpat kā vairākās citās lietās, ir norādījusi, ka tiesiskās vienlīdzības princips liek vienādi izturēties pret personām, kas ir vienādos un salīdzināmos apstākļos. Atšķirīga attieksme pret šādām personām pieļaujama vienīgi tad, ja tai ir saprātīgs un objektīvs pamats. Tiesiskās vienlīdzības princips pieļauj un pat prasa atšķirīgu attieksmi pret personām, kas atrodas atšķirīgos apstākļos. Tikai tad, ja tiek konstatēts, ka pastāv objektīvs un saprātīgs pamats, vienlīdzības princips pieļauj atšķirīgu attieksmi pret personām, kas atrodas vienādos apstākļos, vai vienādu attieksmi pret personām, kas atrodas atšķirīgos apstākļos. Kā ar vairākiem piemēriem pamatots Satversmes tiesas spriedumā, gan Satversmes tiesas, gan Eiropas Cilvēktiesību tiesas, gan citu valstu konstitucionālo tiesu prakse zināmos gadījumos ļauj izvērtēt vienlīdzības principa ievērošanu arī attiecībā uz dažādām personu grupām noteiktajām sociālajām garantijām. Tāpat skaidrots, ka, salīdzinot situācijas, jāvērtē, vai tās vieno kopīgas būtiskas pazīmes, nošķirot nebūtiskās (sprieduma secinājumu daļas 7.punkts). Izvērtējot valstī pastāvošo izdienas pensiju vispārīgo un speciālo regulējumu Satversmes tiesa ir secinājusi, ka pēc izdienas pensiju noteikšanas mērķa visas izdienas pensijas var nosacīti iedalīt trijās grupās:

1) izdienas pensija, kas noteikta galvenokārt ar mērķi kompensēt darba spēju priekšlaicīgu zaudējumu profesijā, proti, izdienas pensija māksliniekiem;

2) izdienas pensijas, kas noteiktas galvenokārt ar mērķi kompensēt dienesta laikā noteiktos papildu ierobežojumus un slodzi, kā arī sekmēt attiecīgo dienestu un institūciju kvalitatīvu darbību, it īpaši antikorupcijas aspektā, taču nav saistītas ar nepieciešamību attiecīgajām personām priekšlaicīgi pensionēties, proti, izdienas pensijas tiesnešiem un diplomātiem;

3) izdienas pensijas, kas noteiktas ar visiem trim iepriekšminētajiem mērķiem, proti, izdienas pensijas militārpersonām, SAB darbiniekiem, iekšlietu sistēmas darbiniekiem ar speciālajām dienesta pakāpēm un prokuroriem.

[16] Šīs lietas ietvaros pieteicēja situāciju būtībā ir nepieciešams salīdzināt tikai ar tādām personām, kuras arī bijušas ugunsdzēsēji profesionālajās ugunsdzēsības daļās, taču tādās, kurās strādājošie reorganizācijas rezultātā tika iekļauti valsts ugunsdzēsības dienesta sistēmā no 1994.gada, nevis, kā pieteicēja gadījumā – laikā pirms Latvijas Republikas neatkarības atjaunošanas.

[17] Izvērtējot izdienas pensijas noteikšanas mērķi kopsakarā ar vienlīdzības principu, apgabaltiesa secina, ka likuma „Par izdienas pensijām Iekšlietu ministrijas sistēmas darbiniekiem ar speciālajām dienesta pakāpēm” 3.panta 11.punkts ir jāpiemēro arī attiecībā uz tādām personām, kuras Iekšlietu ministrijas sistēmā reorganizācijas rezultātā tika iekļautas pirms 1994.gadā uzsāktās reorganizācijas un līdz ar to tad ieguva dienesta pakāpi.

Pēc likuma jēgas un mērķa nav attaisnojama dažādu tiesisko seku noteikšana. Izvērtējot ar Ministru Padomes 1992.gada 12.oktobra lēmumu Nr.425 apstiprināto sarakstu „Republikas pilsētas un rajonu pilsētas, kurās

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

izveidojamas Iekšlietu ministrijas Ugunsdzēsības un glābšanas dienesta departamenta struktūrvienības", ir pamats secināt, ka Ugunsdzēsības un glābšanas dienesta reorganizācija tika veikta, ņemot vērā pirms tam izveidoto dienesta struktūru, tādējādi turpinot dienesta veidošanu par centralizētu valsts militarizētu dienestu. Reorganizācija, citastarp, Rēzeknē, nebija nepieciešama tieši tā iemesla dēļ, ka ugunsdzēsības un glābšanas dienesta izveidošana šajā pilsētā jau bija notikusi iepriekš (skat. minētā saraksta 1.punktu).

Apgabaltiesa nesaskata saprātīgu attaisnojumu, kādēļ lai šādos apstākļos izdienas stāža aprēķināšanas nolūkā reorganizācijas veikšanas laiks tiktu uzskatīts par izšķirošu apstākli. Būtiskie apstākļi attiecībā uz izdienas stāža noteikšanu ir tas, vai pieteicējs ir pildījis attiecīgo profesiju, un lietā nav strīda, ka tas tā ir bijis. Šādu secinājumu apstiprina arī Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta spriedumā norādītās likuma „Par izdienas pensijām" 3.panta normas, kas paredz, ka izdienas stāžā ieskaita arī laiku, kad persona veikusi darbu citās iestādēs, uzņēmumos un organizācijās (tai skaitā pie komersantiem). Šādos apstākļos izdienas pensijas noteikšanas jēgai vēl jo vairāk atbilstu tāda laika perioda ieskaitīšana izdienas stāžā, kad persona veikusi tieši to pašu darbu, atšķiroties tikai darba tiesiskajai organizācijai (darba tiesiskās attiecības vai dienesta attiecības) un konkrētās institūcijas vietai valsts pārvaldes institucionālajā struktūrā.

[18] Ņemot vērā minētos apsvērumus, Administratīvā apgabaltiesa uzskata, ka ir pamats apmierināt pieteikumu, atcelt pārsūdzēto lēmumu un uzlikt par pienākumu atbildētājam izdot administratīvo aktu, izdienas stāžā iekļaujot strīdus periodu, kad pieteicējs strādāja Rēzeknes pilsētas profesionālajā ugunsdzēsības daļā.

Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedums ir tiesisks un pamatots.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307. un 309.pantu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda:

J.O. pieteikumu apmierināt.

Atcelt Iekšlietu ministrijas 2003.gada 29.augusta lēmumu Nr.1/33-1325 no tā pieņemšanas brīža.

Uzlikt par pienākumu Iekšlietu ministrijai 30 dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas pieņemt lēmumu par izdienas pensijas piešķiršanu *J.O.* no 2002.gada 28.decembra, ieskaitot izdienas stāžā laika periodu no 1975.gada 25.septembra līdz 1983.gada 23.jūnijam, un veikt attiecīgu pensijas pārrēķinu par laika periodu no 2002.gada 28.decembra.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamentā 30 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

Tiesnese referente	(paraksts)	R.Vīduša
Tiesneši	(paraksts)	S.Gintere
	(paraksts)	E.Puriņš

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās apgabaltiesas tiesnese R.Vīduša
Rīgā, 2007.gada 16.janvārī

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com